

Rom 6, 5

5: For hvis vi er blitt forenet med ham i en død som har likhet med hans død, da skal vi også bli det i en oppstandelse som har likhet med hans oppstandelse.

Her taler Paulus mer tydelig og klart om hemmeligheten og grunnen til den nye vandringen. ("For", sier han, og det ordet gir løfter om en forklaring på det som er sagt like foran). Hemmeligheten er denne: Vi er blitt forenet med Kristus i en oppstandelse som har likhet med hans oppstandelse. Hovedtanken i dette er: Like foran har apostelen talt om at vi er "begravet med Kristus ved dåpen til døden". Dette er det samme som "forenet med ham i en død som har likhet med hans død". Nå sier han: Men vi er også, likeså sikkert (i dåpen), forenet med ham i en oppstandelse som har likhet med hans oppstandelse. (Vi skal huske på at her tales det ikke om våre legemers oppstandelse, men, som sammenhengen viser, om den åndelige oppstandelsen fra synden). Det tales altså ikke bare om at det gamle menneske i oss skal dødes. Men det skal også fødes og stå fram et nytt menneske, som skal leve i hellighet og rettferdighet for Gud i all evighet. Men alt det som sies her om dåpen (at vi blir "begravet med Kristus", "forenet med ham" osv.), det blir levendegjort og erfares der "gjenfødselen og fornyelsen ved Den Hellige Ånd" kommer til. Da blir dette livet vårt. Da dør vi fra synden og vandrer i ett nytt liv.

Og måtte nå hver eneste én her merke seg hva som er den sanne helliggjørelsens hemmelighet! Paulus sier ikke at vi bare skal strekke oss etter et liv som har likhet med Kristi død og oppstandelse. Nei, han sier at vi "er blitt forenet med Kristus i en død og en oppstandelse som har likhet med hans". Ordet "forenet" betegner da også den inderligste sammenføyning med Kristus. Å, for et under av Guds nåde! Herren Kristus har selv skildret foreningen mellom ham og de troende med bildet av grenene i vintreet (Joh 15). Der taler han om denne "sammenvokringen" mellom ham og de troende. Han sier: "Jeg er vintreet, dere er grenene. Den som blir i meg, og jeg i ham," ... osv. Samme kveld sa han også til sin himmelske Far uttrykkelig disse ordene: "Jeg i dem og du i meg, for at de kan bli gjort fullkomment til ett" (Joh 17: 23).

Dette er virkelig et nådens under som er større enn alle våre tanker. Her holder altså apostelen fram denne inderlige foreningen med Kristus som grunnen til den rette helligjørelsen, til å døde kjødet, og for å kunne vandre i det nye livet. Men slik sier altså også Herren Kristus: "Den som blir i meg, og jeg i ham, bærer mye frukt. For uten meg kan dere slett ikke gjøre noen ting. Slik som grenen ikke kan bære frukt av seg selv, uten at den blir i vintreet, slik kan heller ikke dere bære frukt, uten at dere blir i meg".

Vi burde da tro Herren selv og hans apostel. Hvor mange hører vi ikke tale om helligjørelse, men de har en ganske annen lære om disse tingene. Bare med bud, regler og formaninger vil de gjøre menneskene hellige. Uten å spørre om de i det hele tatt er forenet med Kristus, er "døde fra loven", og lever i troen. Måtte vi alle vokte oss vel for denne farlige forførelsen som bare skaper "hvitkalkede graver", hyklere og gjerningskristne! Og i tillegg bærer vi jo dette med oss i selve vår nedarvede natur: Vår tilbøyelighet til å tro at i oss selv har vi makt til å gjøre Guds vilje, bare vi bestreber oss på det.

Husk derfor på, så lenge du lever, at når apostelen taler de grunnleggende ordene om helligjørelse, så begynner han ikke med å gi bud og regler. Heller ikke med å formane eller påvirke. Nei, først taler han om grunnen og forutsetningen for all sann helligjørelse: Denne inderlige forening med Kristus.

Vi er "forenet", vi er "døde med Kristus", og videre: "begravet" og "oppstått". Dette må først ha skjedd, sier han. Også i brevet til kolosserne begynner han avsnittet med formaningen, med disse ordene: "Hvis dere da altså ble oppreist med Kristus", "Dere er jo døde" (Kol 3: 1, 3). Og når Herren selv forklarer hvordan vi skal kunne bære frukt, sier han: "Hvis dere blir i meg", "Slik som grenen ikke kan bære frukt av seg selv", osv.

Når skal vi egentlig bli ferdig med denne ulykkelige dårskapen; å vente på frukt - før treet ennå er plantet -? Denne innbilningen som sitter så dypt, som om det skulle være noe i oss selv som kunne skape god frukt.

Hvis du ikke er forenet med Kristus, så har du ingen mulighet for å bære god frukt. Men det er samtidig like umulig at du vil bli uten frukt, hvis du lever i en virkelig forening med Kristus, slik som han selv sier: "Den som blir i meg, og jeg i ham, bærer mye frukt". Når han bruker uttrykket "hver gren på meg som ikke bærer frukt", da taler han om de som "har navn av å leve, men som er døde" (Åp 3: 1). Men om alt som virkelig lever i ham, sier han at det "bærer frukt og gir avkastning: én hundre foll, én seksti foll, én tretti". Det er umulig at Kristus og hans Ånd, når de bor i oss, ikke skulle utrette noe!

Men lever du derimot bare for deg selv, på denne verdens vis. Bare gjør det som kjødet lyster, helt fremmed for det sinnet som elsker Guds lov og setter seg til motverge mot det gamle menneske. Ja, da må du vite at du ikke lever i noen forening med Kristus. At du da en gang i dåpen ble forenet med ham, eller at du nå bekjenner at du tror og tilhører ham, det hjelper deg ikke nå. Når du nå fortsetter å leve uten foreningen med Kristus. Da har du fornektet din dåpsspakt. Du er en gren som er brukket av, og som da bare fortsetter å tørke inn. Men Gud, "som gjør de døde levende og kaller på det som ikke finnes, som om det finnes", han gjør ennå stadig store under. "Også vi som var døde i våre overtredelser og synder, har han gjort levende med Kristus". Han er "rik på barmhjertighet, på grunn av sin store kjærlighet som han elsket oss med". Han er den samme i dag, han står der og vil også gjøre det underet med deg som Kristus skildrer slik: "De døde skal høre Guds Sønns røst. Og de som hører, skal leve" (Joh 5: 25).

Men selve betydningen av disse ordene: "forenet med ham i en død som har likhet med hans død, og en oppstandelse som har likhet med hans oppstandelse", får vi kanskje ennå mer treffende åpenbart gjennom bildet av Kristus, når han sammenlikner seg med et hvetekorn som må dø før det kan bære frukt (Joh 12: 24). På samme måte må også vi først dø og bli til mold, når det gjelder all vår egen dugelighet og muligheter for å utrette noe. Før vi kan få et nytt, himmelsk liv, og bli en sæd etter den himmelske innhøsterens vilje. Noe han kan samle i sine låver. Så lenge menneskene ennå er og kan utrette noe, er alt det de gjør, selv deres frommeste liv, "født av kjødet" og en styggedom for Gud. Selv på sitt beste er det besmittet av selvforgudelsens last, og i tillegg; med all den forgiftede naturens styggedom.

"Hver plante som min himmelske Far ikke har plantet, skal bli rykket opp med roten", sier Kristus. All vår egen kraft og ressurser, klokskap og virksomhet må bli slått ned og tilintetgjort, hvis Gud skal få åpenbart sin kraft i oss. Den som skal bli vis og opplyst i Guds mening, må først bli som blind og en dåre. Den som skal bli rettferdig og salig, må først bli en fordømt synder. Den som skal få motta Guds kraft til helliggjørelse, må først bli svak, fullstendig maktesløs, og gjort udugelig. Først når synderen ligger der fullstendig fortapt, sønderknust, fordømt og rådløs, - men i denne sin fortapte tilstand får høre Guds Sønns røst forkynne hans barmhjertighet og nåde - først da fødes det sanne livet inni ham.

De som bare har sin loviske kunnskap, forstår ikke noe som helst av denne hemmeligheten. Det står som et svart mørke og en dårskap for dem. For de mener at når en bare går alvorlig inn for det, så må en da bli hellig. Kristi ord om at "uten Meg kan dere slett ikke gjøre noen ting", kaster de fra seg (Sal

50: 17). Eller de oppfatter det ordet bare som en oppfordring til et slags bønnesamfunn med Gud. Men Herren sier ikke: Hvis dere ikke ber til meg. Nei, han sier "Hvis noen ikke blir i Meg, slik som grenen i vintreet, kan dere slett ikke gjøre noen ting. Bli i Min kjærlighet!" Ganske riktig kreves det jo også i dette, at vi ber. Men uansett alt det du ber, så blir det ingen sann helliggjørelse, hvis ikke også dette skjer, som Skriften lærer, at du dør. At du som en fortapt har mistet all tro på hva du kan utrette, og finner din frelse, ditt liv, bare i Kristus, - forenet med ham ved en død og en oppstandelse lik hans. For det kan bare gå for seg på denne måten: "Hvis ikke hvetekornet faller i jorden og dør, blir det bare det ene kornet. Men hvis det dør, bærer det mye korn".

Dette er altså begynnelsen til en sann helliggjørelse. Før dette skjer, kan en nok være vakt og ha strevet med sin omvendelse. Men fullstendig fortapt og død er du ikke blitt. Og selv om en kanskje tror at alt det som står skrevet om Kristus er sant, men selv aldri er blitt frelst og frigjort fra loven, så er alt strev med å bli mer hellig, forgjeves. Det er det samme om det har foregått som et selvgjort skuespill, eller det har vært gjennom kamp og engstelse. Det er som det syvende kapitlet viser oss, at vi kan ikke "bære frukt for Gud", kan ikke "tjene i Åndens nye vesen", før vi er "løst fra loven", er "døde fra det som holdt oss fanget". Men når det skjer, da er også den rette helliggjørelsen begynt i hjertet ditt. Når du har opplevd dette at "jeg har strevet og arbeidet så ærlig og oppriktig jeg kunne, for å bli rettferdig og hellig. Men i alt dette strevet er jeg bare blitt stående skamfull og hjelpeløs - overfor Ham som jeg omsider fikk se var hele min rettferdighet og helliggjørelse: min Herre Kristus.

Jeg var innstilt på å gjøre hva som helst, jeg kjempet, jeg ba, jeg satte meg høye mål. Men ble bare mer og mer ulykkelig, syndig og fordømt. Til slutt innså jeg at alt strevet mitt var forgjeves. Jeg bare lå der, og opplevde at jeg var fortapt. Da kom Herren og gjorde meg levende. Jeg ble frelst utelukkende gjennom hans nåde. Men jeg falt ofte på nytt i den samme innbilningen om at jeg hadde noen egen kraft og dugelighet. Jeg trodde at det måtte da være meg selv som måtte helliggjøre meg. Jeg begynte på nytt med eget strev. Jeg ble opptatt med å tro på den rette måten, med å be og kjempe. Jeg trodde jeg selv hadde kraft til å gjøre dette. Men så ble jeg på nytt maktesløs og fortapt. Jeg innså at jeg kunne ikke tro, ikke be, nei, ikke en gang tenke, mer enn akkurat det Herren hvert øyeblikk virket i meg. Og når jeg så på nytt ble slått ned, ble maktesløs og død, da kom Herren igjen med sitt evangelium og førte meg tilbake til klippen - som jeg hadde glidd bort fra. Igjen møtte han meg bare med sin nåde. Og da fikk jeg igjen lyst og kraft til det gode".

Når du har vært gjennom slike prosesser, da er det Kristus, og ham alene, som er blitt hele din rettferdighet og helliggjørelse, så du alltid og i alle ting ser at du er avhengig av ham. Da kjenner du hva som er den rette helliggjørelsen. Da dører du ditt gamle menneske på rett måte. Da ikke bare bremses det gamle mennesket i sine utbrudd. Men da dødes det indre, selve hjertet og livet i det gamle menneske: Den dype, uendelige selvopptattheten. Innbilningen om at det finnes noen som helst kraft og dugelighet i oss selv. Den er denne dype selviskheten som utgjør selve livet og hjertet i det gamle mennesket. Og fra denne kilden flyter så en forferdelig syndflod gjennom alle naturens krefter. Som stolthet, gudsforakt, selvsikkerhet, vantro, likegyldighet, ulydighet, selvrådighet, kjødets lyst, hissighet, utålmodighet, falskhet, løgnaktighet, og mange andre synder og elendighet.

Når så all denne ormegiften angripes og dødes, så må nok aller først den dype selviskheten, den innbilte egne kraften, blitt knust. Og dette må nok ikke bare skje én gang, i omvendelsen, men gang på gang gjennom hele vårt liv, i den daglige omvendelsen. På samme måte som vi første gang gjennom lovens arbeid ble stående hjelpeløse i alt vi prøvde oss på, for å bli rettferdige, slik må vi om og om igjen bli slått ned og ydmyket, så snart vi vil være noe, eller tror vi kan bevirke noe av oss selv. Dette skjer hele tiden, for at vi aldri skal få vår trøst og glede i oss selv, eller i noe som er i oss, men bare i Herren Kristus. For, som vi nylig har nevnt, er det på denne måten selve hjertet i det gamle mennesket blir gjennomboret og drept.

Men vi skal ikke bli liggende i vår usselhet, eller stoppe opp i trelldom og avmakt. Det nye mennesket, "Åndens sinnelag (attrå) er liv og fred", må hele tiden næres og holdes vedlike. Derfor er det så nødvendig at vi gjennom evangeliet alltid blir trøstet og rensset i vår samvittighet, glade og salige i nåden. På denne måten blir det hele veien en sann og levende helliggjørelse i Ånden. Ikke noe selvgjort, dødt og overfladisk. Dette er lærdommen vi må ta til oss gjennom apostelens ord om at vi er "forenet" med Kristus gjennom en død og en oppstandelse som har likhet med hans. Vi er sammenvokst med det hvetekornet som måtte dø og nedbrytes, måtte bli til mold, før det kunne bære frukt. Derfor er dette også vår vei, før vi kan få åndelig liv og kraft. Vi må dø og tilintetgjøres, for at Kristus alene kan få leve og virke i oss. Vi må være Kristi lemmer, og gå samme vei som hodet gikk.